

مقاله‌ی پژوهشی

اعتباریابی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی در دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه

^{*}سید علی کیمیابی

استادیار روان‌شناسی مشاوره، دانشگاه فردوسی مشهد

حسن گرجیان مهلهانی

دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد

مقدمه: هدف این پژوهش هنجاریابی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی (CTI) در میان دانشجویان بود. این پرسش‌نامه، شیوه‌ی تفکر افراد افسرده را درباره‌ی خود، دنیا و آینده می‌سنجد.

روش کار: مطالعه‌ی حاضر از نوع مقطعی توصیفی بوده و برای اعتباریابی آن ۴۱۲ دانشجوی دانشگاه فردوسی مشهد (۱۵۷ نفر مرد و ۲۵۵ نفر زن) در سال تحصیلی ۱۳۸۸-۸۹ به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. برای تحلیل داده‌ها، از روش آلفای کرونباخ استفاده شد.

یافته‌ها: ضریب پایابی آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۵ و برای خرده‌مقیاس‌های نگرش نسبت به خود ۰/۸۰، نگرش نسبت به دنیا ۰/۷۳ و نگرش نسبت به آینده ۰/۸۱ می‌باشد. همچنین، در این هنجاریابی سوالاتی که همخوانی معبری نداشتند، مشخص شدند.

نتیجه‌گیری: پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی روی دانشجویان ایرانی می‌تواند به عنوان یک ابزار پایا و معبر برای ارزیابی مثلث شناختی نظریه‌ی بک و برای سنجش شیوه‌ی تفکر دانشجویان افسرده باشد.

واژه‌های کلیدی: آینده، افسرده‌گی، پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی، خود، دنیا

^{*}مؤلف مستول:

ایران، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان‌شناسی، گروه مشاوره

تلفن: ۰۵۱۱۷۸۳۰۰۸

کیمیاء@um.ac.ir

تاریخ وصول: ۱۳۹۰/۱/۱۷

تاریخ تایید: ۱۳۹۰/۵/۲۳

Original Article

Validating of cognitive triad inventory in students of Ferdowsi University of Mashhad

Abstract

Introduction: The purpose of this study is to validate Cognitive Triad Inventory (CTI) among students of Ferdowsi University of Mashhad. This questionnaire measures thinking style of depressed people about themselves, world and future.

Materials and Methods: In this cross-sectional descriptive study, 412 students of Ferdowsi University of Mashhad (157 males and 255 females) studying in an academic year (2009-2010) were selected through multistage cluster sampling to validate the questionnaire. The data analyzed through Cronbach's alpha statistical method.

Results: The results showed that Cronbach's alpha reliability coefficient for total scale is 0.85, for subscales view of self is 0.80, view of world is 0.73 and finally, view of future is 0.81. Also, questions that cause reduction of Cronbach's alpha reliability coefficient were determined.

Conclusion: Cognitive triad inventory can be a reliable and valid tool for evaluating Beck cognitive theory and can be used to measure depressive thinking style in normal or clinical samples.

Keywords: Cognitive triad inventory, Depression, Future, Self, World

**Seyyed Ali Kimiaeef*

Assistant professor of consultant psychology, Ferdowsi University of Mashhad

Hassan Gorjani Mahlabani

M.Sc. student in family consultant psychology, Faculty of psychology and educational sciences, Ferdowsi University of Mashhad

***Corresponding Author:**

Department of consultant, Faculty of psychology and educational sciences, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran

Tel: +985118783008

kimiaeef@yahoo.com

Received: Apr. 06, 2011

Accepted: Aug. 14, 2011

Acknowledgement:

This study was reviewed and approved by the research committee of faculty of psychology of Ferdowsi University of Mashhad. No grant has supported the present study and the authors had no conflict of interest with the results.

Vancouver referencing:

Kimiaeef SA, Gorjani Mahlabani H. Validating of cognitive triad inventory in students of Ferdowsi University of Mashhad. Journal of Fundamentals of Mental Health 2011; 13(3): 230-41.

بک معتقد است نشانگان عمیق (عاطفی، رفتاری، انگیزشی، بدنی) در اختلال افسردگی، پیامد مستقیم مثلث شناختی منفی هستند. بسیاری از مطالعات، تابهنجاری شناختی را در افراد افسرده گزارش داده‌اند. افکار خودآیند منفی، سبک استنادی خودتحیرکننده و تفکرات درمانگی همگی با افسردگی فعلی افراد ارتباط دارند (۸). در تایید نظریات بک، افراد افسرده، نگرش‌های ناکارآمدی در مقایسه با افراد غیر افسرده دارند (۷). بر اساس این دیدگاه، افراد افسرده خودشان را بی‌ارزش، ناتوان و ناخوشایند توصیف می‌کنند (۷)، در حالی که افکار منفی نسبت به دنیا است که موقعیت را به صورت دست نیافتنی ادراک و از این رو مانع از دستیابی به اهداف شان می‌شود. طرح‌واره‌ی منفی نسبت به آینده، افکار بدینانه درباره‌ی فرصت‌ها و چشم‌اندازهای آینده می‌باشد و می‌تواند شامل ادراک آینده فرد به صورت غم‌افزا، نامیدکننده، بسیار سخت، بی‌فایده و ناکام کننده باشد. خطاهای شناختی در تفکر شامل تفکر انتزاعی، استنتاج دلبهخواهی و تفکر دو قطبی، تداوم این طرح‌واره را به دنبال دارد و دید منفی فرد را با وجود شواهد عینی بر علیه آن اعتبار می‌بخشد (۴). افراد افسرده بعد از این که در رسیدن به موفقیت دچار شکست می‌شوند، تمرکز بیشتری روی خود دارند (۹). هم چنین آن‌ها تمرکز خودکار بیشتری روی خود و انتظارات کمتری از خودشان برای موفق شدن در مقایسه با افراد غیر افسرده دارند (۱۰) و در استنادهای خودازیاب، گرایش‌های انتقادکننده‌ای دارند (۱۱، ۱۰).

ویلنر^۹ معتقد است دید منفی درباره‌ی خود، زیربنای افسردگی در تمام حالت‌های منفی شناختی است و دو بعد دیگر آن، دنیا و آینده، همانند نگرش نسبت به خود به طور وسیعی مورد مطالعه قرار نگرفته است (۱۲). با این حال حمایت مستقیم برای دید منفی درباره‌ی دنیا از مطالعاتی ناشی می‌شود که افراد افسرده، میزان تقویت را ناچیز می‌شمارند و میزان تنبیه را بیش از حد برآورده می‌کنند (۱۰). به علاوه، افراد افسرده مقدار بازخورد مثبت و منفی را در جهت منفی تحریف می‌کنند (۱۰). این تمایلات ادراکی می‌تواند از اعتقاد به این که دنیا مکان خصم‌نامه‌ای است نشات گرفته باشد.

مقدمه

از آن جا که افسردگی چهارمین بیماری شایع جهان رتبه بندی شده است، بار مالی سنگینی را تقریباً به ۱۲ درصد جمعیت جهان تحمیل می‌کند (۱) و به نظر می‌رسد که از سال ۲۰۱۰ دومین اختلال ناتوان کننده‌ی جهان باشد (۲).

یکی از شناخته شده‌ترین نظریه‌های در خصوص علت، روش‌سازی و تداوم افسردگی توسط بک^۱، راش^۲ و شاو^۳ مطرح شده است مبنای زیربنایی این نظریه این است که افرادی که نشانگان افسردگی را نشان می‌دهند، تمایل شناختی به تفسیر رویدادهای زندگی توسط طرح‌واره‌های منفی دارند که در طول سال‌های شکل‌گیری رشدشان آموخته‌اند (۳). طرح‌واره‌های منفی، نهفته باقی می‌مانند و از طریق رویدادهای محیطی به ویژه رویدادهای پرتشن زندگی فعال شده و متعاقباً منجر به افسردگی می‌شوند (۴، ۵). زمانی که طرح‌واره‌ای فعال شد، تجرب جدید با توجه به این طرح‌واره، واقعیت را به شیوه‌ی منفی تحریف می‌کند (۵). بر اساس این دیدگاه، افکار خودآیند^۴ و باورهای ناکارآمد در رشد و تداوم افسردگی مهم هستند (۶).

نظریه‌ی شناختی بک در مورد افسردگی، فرض را بر این قرار داده است که یک مولفه‌ی مهم افسردگی مجموعه‌ای از شناخت‌های منفی یا طرح‌واره‌ها است (۷). شناخت‌های منفی در افراد افسرده بیانگر دیدگاه منفی نسبت به خود^۵، دنیا^۶ و آینده^۷ است (۲). این دیدگاه ناکارآمد در مورد خود، دنیا و آینده به عنوان مثلث شناختی^۸ معروف است (۷).

بک بیان می‌کند که مثلث شناختی منفی از تعامل بین طرح‌واره‌های منفی و رویدادهای محیطی منفی به وجود می‌آید. او بیان می‌دارد که طرح‌واره‌ی شناختی منفی یا مثلث شناختی در زمانی که رویداد تنش‌زا یا فقدان روی می‌دهد افراد را برای افسردگی مستعد می‌سازد (۶).

¹Beck

²Rush

³Shaw

⁴Automatic Thoughts

⁵Self

⁶World

⁷Future

⁸Cognitive Triad

پژوهشگران برای کمک به کاهش شدت افسردگی در جامعه باشد. از این رو برای پر کردن این شکاف، در این مطالعه پرسشنامه‌ی مثلث شناختی^۴ (CTI) که توسط بکهام^۵، لبر^۶، واتکینز^۷، بویر^۸ و کوک^۹ ساخته شده است (۱۰) روی جمعیت غیر بالینی از دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد هنجاریابی شد.

روش کار

با توجه به هدف پژوهش که هنجاریابی پرسشنامه مثلث شناختی (CTI) بود، جامعه آماری شامل تمام دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در سال تحصیلی ۱۳۸۸-۸۹ بودند که تعداد ۴۱۲ نفر آزمودنی به روش خوش‌های تصادفی چند مرحله‌ای از بین آن‌ها انتخاب شدند. قبل از اجرای پرسشنامه، هدف مطالعه و شرط محramانه مانند اطلاعات برای آزمودنی‌ها بیان شد. سپس بین کل دانشکده‌ها، ۷ دانشکده به طور تصادفی انتخاب و از هر دانشکده چند کلاس به صورت تصادفی انتخاب و پرسشنامه‌ها توسط پژوهشگران در دانشکده‌های مختلف بین دانشجویان توزیع و تعداد ۴۰۳ پرسشنامه قابل ارزیابی جمع‌آوری شد. در این هنجاریابی آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه و خردۀ مقیاس‌ها محاسبه گردید. آلفای کرونباخ یکی از روش‌های محاسبه، اعتبار و اعتماد علمی پرسشنامه‌ها محاسبه می‌باشد. محاسبه‌ی این شاخص با استفاده از S_1 تعداد پرسش‌ها و k رابطه‌ی زیر امکان‌پذیر خواهد بود. در این رابطه $-1 - \frac{\sum \text{انحراف معیار امتیاز پرسش}}{\text{معیار امتیاز کل پرسش‌ها}}$ است: بین $0/7$ تا 1 عالی، بین $0/4$ تا $0/7$ خوب و کمتر از $0/4$ ضعیف می‌باشد.

ابزار پژوهش:

پرسشنامه‌ی مثلث شناختی (CTI): یک پرسشنامه‌ی ۳۶ سوالی است که دارای سه خردۀ مقیاس برای سنجش نگرش

بلکبورن^۱ و یونسان^۲ معتقدند که دید منفی نسبت به خود و دید منفی نسبت به دنیا شاخص معتبری برای افسردگی هستند (۱۳). با این حال برخی محققین نشان دادند که افراد افسرده انتظارات منفی از خود دارند نه نسبت به آینده (۱۰). هم‌چنین سایر محققان بر این باورند که دید منفی نسبت به خود در دیدگاه بک، تنها سازه‌ای است که به طور معنی‌داری با افسردگی مرتبط می‌باشد (۱۴). هم‌چنین نگرش منفی نسبت به خود با دلبستگی اضطرابی و راهبرد فزون‌کاری در روابط بین فردی مرتبط می‌باشد (۱۵). دیدگاه منفی نسبت به خود در افراد افسرده به برآورد ضعیفی از مهارت‌های شخصی و عزت نفس کم در افراد منجر می‌شود (۲). حمایت از رابطه‌ی بین افسردگی و دید منفی نسبت به آینده را می‌توان در مطالعاتی که بر نامیدی و افسردگی انجام شده است، یافت (۱۰). در مطالعات متعدد نشان داده شده است که احساس نامیدی شدید، افسردگی را به دقت پیش‌بینی می‌کند (۱۶). بنا به نقل از مطالعه‌ی آندرسون^۳ و همکار، آلوی و همکاران در مدل رشدنگر خود معتقدند، حس درماندگی طولانی‌مدت، احتمالاً به احساس نامیدی منجر می‌شود که دید منفی نسبت به آینده را شکل می‌دهد (۱۰).

با توجه به مبانی نظری فوق، بالا بودن آمار افراد مبتلا به افسردگی در کشور ایران که حدود ۵ میلیون نفر (۰/۷/۷) برآورد شده است (۱۷) و هزینه‌های بالایی که بر نظام بهداشتی کشور تحمیل می‌کند و هم‌چنین با توجه به اهمیتی که مثلث شناختی در ایجاد و تداوم افسردگی دارد اما هیچ ابزار اندازه‌گیری استانداردی برای سنجش آن در ایران وجود ندارد. بنابراین هنجاریابی پرسشنامه‌ای که سبک تفکر در افراد افسرده را بسنجد به خصوص پرسشنامه‌ی مثلث شناختی، ضرورتی انکارناپذیر است. زیرا این پرسشنامه به درمانگران، مشاوران، روان‌شناسان و روان‌پزشکان در ارزیابی هرچه بهتر و همه‌جانبه‌تر افراد افسرده و نشان دادن تغییرات پایدار در طی جلسات و بعد از درمان کمک می‌کند. هم‌چنین به نظر می‌رسد پرسشنامه‌ی مثلث شناختی می‌تواند پاسخگوی نیاز

⁴Cognitive Triad Inventory

⁵Beckham

⁶Leber

⁷Watkins

⁸Boyer

⁹Cook

¹Blackburn

²Eunson

³Anderson

نتایج

در هنگاریابی این پرسشنامه از ۴۰۳ آزمودنی که در دانشکده‌های کشاورزی، علوم پایه، ادبیات و علوم انسانی، علوم تربیتی، الهیات، مهندسی و اقتصاد مشغول به تحصیل بودند با دامنه‌ی سنی ۱۸ تا ۴۰ سال و میانگین سنی ۲۱/۵ سال استفاده شد. اطلاعات جمعیت‌شناختی در جدول ۱ آمده است.

با توجه به تجزیه و تحلیل آماری، جداول مربوط ارائه می‌شود. همان طور که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود مقادیر آلفای کرونباخ کل پرسشنامه CTI، ۰/۸۵ و مقدار آلفای کرونباخ مربوط به خردۀ مقیاس‌های نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۷۳ و ۰/۸۱ می‌باشد.

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی آزمودنی‌ها بر حسب جنس و مقطع تحصیلی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد

درصد	فرآواني	متغیر	جنسیت
۶۱/۹	۲۵۵	زن	
۳۸/۱	۱۵۷	مرد	
۷۵/۷	۳۱۲	کارشناسی	قطع تحصیلی
۱۹/۴	۸۰	کارشناسی ارشد	
۲/۷	۱۱	دکترا	

فرد نسبت به خود، دنیا و آینده می‌باشد (۴). هر مقیاس شامل ۱۰ سوال است (البته ۶ سوال آن نمره گذاری نمی‌شود) و در یک طیف ۷ نمره‌ای از کاملاً موافق (۱) تا کاملاً مخالف (۷) به روش لیکرت درجه‌بندی می‌شود. البته بعضی از سوال‌ها به صورت معکوس نمره گذاری می‌شوند. نمرات بالاتر نشانگر دیدگاه منفی و نمرات پایین‌تر بیانگر دیدگاه مثبت می‌باشد. CTI همسانی درونی خوبی دارد و ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۹۵، برای خردۀ مقیاس نگرش نسبت به خود ۰/۹۱، برای نگرش نسبت به جهان ۰/۸۱ و برای نگرش نسبت به آینده ۰/۹۳ می‌باشد. اعتبار همزمان CTI از طریق همبستگی معنی‌دار ۰/۷۷ با پرسشنامه افسردگی بک اثبات گردیده است (۱۸).

همچنین تمام خردۀ مقیاس‌ها همبستگی معنی‌داری با سایر مقیاس‌ها دارد. این مقیاس به خصوص در نگرش نسبت به خود همبستگی مثبت معنی‌دار ۰/۹۰ با مقیاس عزت نفس^۱ دارد. ضمن این که مقیاس نگرش نسبت به آینده همبستگی معنی‌دار ۰/۹۰ با مقیاس ارزیابی نامیدی^۲ دارد (۱۷).

پژوهشگران پرسشنامه را از زبان انگلیسی به فارسی برگرداندند و از نظر معنا، واژه‌گزینی آن را با متن اصلی مقایسه، تطبیق و سپس اجرا نمودند.

جدول ۲- شاخص‌های توصیفی و نتایج اعتباریابی مقادیر آلفای کرونباخ کل پرسشنامه CTI و مقدار آلفای کرونباخ مربوط به خردۀ مقیاس‌های نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده و مقدار کلی آن در بین دانشجویان

خرده‌مقیاس	تعداد نمونه	تعداد سوالات	میانگین	واریانس	انحراف استاندارد	آلفای کرونباخ	آلفای کرونباخ مبتنی بر سوالات استاندارد شده
مقیاس کل	۳۱۸	۳۶	۱۰۲/۶۶	۵۵۱/۴۵	۰/۸۵۶	۲۲/۴۸	۰/۸۶۷
نگرش نسبت به خود	۳۸۶	۱۰	۹۶/۱۹	۲۶/۱۶	۰/۸۰۳	۹/۸۰	۰/۸۰۵
نگرش نسبت به دنیا	۳۷۳	۱۰	۸۳/۶۶	۲۸/۰۳	۰/۷۳۷	۹/۱۴۷	۰/۷۳۹
نگرش نسبت به آینده	۳۷۵	۱۰	۹۵/۴۷	۲۲/۴۹	۰/۸۱۲	۹/۷۷	۰/۸۱۹

برخوردار است و در صورت حذف آن آلفای کرونباخ از ۰/۸۱ به ۰/۸۰ افزایش می‌یابد. نتایج جدول ۵ مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ را در صورت حذف هر یک از سوالات مربوط به خردۀ مقیاس نگرش نسبت به دنیاشان می‌دهد. همچنین نشان می‌دهد که سوال ۲۳ از همبستگی پایینی نسبت به سایر سوالات برخوردار است و در صورت حذف آن آلفای کرونباخ از ۰/۷۳ به ۰/۷۴ افزایش می‌یابد. نتایج جدول ۶

جدول ۳ نشان می‌دهد که با حذف هر یک از خردۀ مقیاس‌های مربوطه از پرسشنامه، مقدار آلفا کاهش پیدا می‌کند.

جدول ۴ مقادیر شاخص‌های توصیفی و مقدار آلفای کرونباخ در صورت حذف هر یک از سوالات مربوط به خردۀ مقیاس نگرش نسبت به خود را نشان می‌دهد. همچنین نشان می‌دهد که سوال ۱۷ از همبستگی پایینی نسبت به سایر سوالات

¹Self-esteem

²Hopelessness Scale

نشان‌دهنده‌ی همبستگی بالای پرسشنامه‌ی مثلث شناختی با خرده‌مقیاس‌ها است ($I=0/90$) با نگرش نسبت به خود، $=0/89$ با نگرش نسبت به دنیا و $I=0/91$ با نگرش نسبت به آینده). همچنین بین خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی برای خود با دنیا ($I=0/69$ ، خود با آینده $I=0/75$ و دنیا با آینده $I=0/74$) است که نشان‌دهنده‌ی همبستگی درونی خوب خرده‌مقیاس‌ها با یکدیگر است.

مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف سوالات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به آینده را نشان می‌دهد.

همچنین نشان می‌دهد که سوال ۳۶ از همبستگی پایینی نسبت به سایر سوالات برخوردار است و در صورت حذف آن آلفای کرونباخ از $0/81$ به $0/83$ افزایش می‌یابد.

مقادیر همبستگی جدول ۷ بر اساس ضریب همبستگی پیرسون

جدول ۳- مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف خرده‌مقیاس‌ها از مقیاس کل پرسشنامه‌ی مثلث شناختی

مقادیر شاخص‌ها در صورت حذف مقیاس					نام خرده‌مقیاس
آلفای کرونباخ	همبستگی کلی	واریانس کل	میانگین کل		
$0/741$	$0/772$	$232/05$	$77/07$	نگرش نسبت به خود	
$0/783$	$0/764$	$268/29$	$75/17$	نگرش نسبت به دنیا	
$0/747$	$0/810$	$244/91$	$80/06$	نگرش نسبت به آینده	

جدول ۴- مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف سوالات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به خود

مقادیر شاخص‌ها در صورت حذف سوال					گویه‌ها
آلفای کرونباخ	همبستگی کلی	واریانس مقیاس	میانگین مقیاس	آلفای کرونباخ	
$0/779$	$0/536$	$76/53$	$23/97$	$0/779$	آدم شکست خورده‌ای هستم (سوال ۵)
$0/772$	$0/593$	$75/91$	$23/61$	$0/772$	تقریباً در تمام روابط مهمی که دارم بهم ریخته هستم (سوال ۱۰)
$0/767$	$0/651$	$76/80$	$24/05$	$0/767$	هیچ کاری را نمی‌توانم به درستی انجام دهم (سوال ۱۳)
$0/818$	$0/177$	$88/40$	$22/34$	$0/818$	من از افرادی که می‌شناسم شایسته‌تر هستم (سوال ۱۷)
$0/769$	$0/620$	$75/20$	$24/17$	$0/769$	از خودم متفرقم (سوال ۲۱)
$0/801$	$0/327$	$85/98$	$24/28$	$0/801$	می‌توانم برحی از کارها را به خوبی انجام دهم (سوال ۲۵)
$0/802$	$0/354$	$81/11$	$22/22$	$0/802$	در مورد چیزهای زیادی احساس گکاه می‌کنم (سوال ۲۹)
$0/782$	$0/522$	$80/96$	$23/81$	$0/782$	انسان ارزشمندی هستم (سوال ۳۱)
$0/781$	$0/530$	$80/11$	$24/17$	$0/781$	خودم را دوست دارم (سوال ۳۳)
$0/781$	$0/521$	$75/16$	$22/82$	$0/781$	در شخصیتم شکاف‌های عمیقی وجود دارد (سوال ۳۵)

پرسشنامه از اعتبار خوبی برخوردارند. در این خصوص آخرین بازنگری پرسشنامه‌ی مثلث شناختی در آمریکا هم نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی عالی $0/95$ برای کل این مقیاس است (۱۰).

در این خصوص بکھام و دیگران، این پرسشنامه را ساختند و سه خرده‌مقیاس آن را از یکدیگر جدا نمودند اما ساختار آن را به لحاظ تجربی ارزیابی ننمودند (به نقل از ۲). دو مطالعه‌ی دیگر، ساختار مثلث شناختی را در نمونه‌های غیر بالینی دانشجویان دانشگاه مورد ارزیابی قرار دادند اما هیچ کدام نتوانستند مدل سه عاملی آن را تایید کنند (۱۰، ۱۹).

هدف اصلی پژوهش حاضر، اعتباریابی پرسشنامه‌ی مثلث شناختی (CTI) در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه فردوسی مشهد بود که به منظور تهیه نسخه‌ی فارسی پرسشنامه‌ی مثلث شناختی که ابزار مهمی در ارزیابی یکی از مولفه‌های مهم نظریه‌ی شناختی بک و دیگران در خصوص بروز و تداوم افسردگی، انجام شده است.

نتایج نشان داد که این پرسشنامه از پایایی و همسانی خوبی در بین دانشجویان برخوردار است. جدول ۲ نشان می‌دهد که آلفای کرونباخ کلی پرسشنامه‌ی مثلث شناختی در ارتباط با همه سوالات $0/85$ می‌باشد که نشان می‌دهد کلیه سوالات

جدول ۵- مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف سوالات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به دنیا

مقادیر شاخص‌ها در صورت حذف سوال					گویه‌ها
	آلفای کرونباخ	میانگین مقیاس	واریانس مقیاس	همبستگی کلی	اغلب مردم دوست‌داشته و مفید هستند (سؤال ۳)
۰/۷۳۳	۰/۲۷۹	۷۳/۵۶	۲۵/۰۳		می‌دانم در صورت نیاز، مردم به من کمک خواهند کرد (سؤال ۸)
۰/۷۰۰	۰/۵۱۹	۶۸/۸۲	۲۴/۹۸		فعالیت‌های روزانه‌ی من مسخره و اجباری است (سؤال ۱۲)
۰/۶۹۸	۰/۵۱۰	۶۶/۳۴	۲۵/۷۰		افراد مهم زندگی من مفید و حمایت‌کننده است (سؤال ۲۰)
۰/۷۰۲	۰/۴۹۰	۶۷/۹۶	۲۵/۷۴		بر مشکلاتم غلبه خواهم کرد (سؤال ۲۲)
۰/۷۲۲	۰/۳۵۶	۷۱/۴۷	۲۵/۸۷		اتفاقات بد انده کی برایم رخ می‌دهد (سؤال ۲۳)
۰/۷۴۹	۰/۱۷۰	۷۵/۹۹	۲۴/۶۴		همسر یا دوست صمیمی دارم که گرم و حمایت‌کننده است (سؤال ۲۴)
۰/۷۰۶	۰/۴۵۶	۶۶/۵۸	۲۵/۴۲		خانواده‌ام مراقبت آن چه برایم اتفاق می‌افتد نیستند (سؤال ۲۷)
۰/۷۰۲	۰/۴۸۵	۶۶/۶۴	۲۵/۸۶		آن چه انجام می‌دهم مهم نیست، زیرا دیگران این مشکلات را برایم به وجود آورده‌اند تا آن چه من می‌خواهم را تصاحب کنم (سؤال ۳۰)
۰/۷۰۸	۰/۴۵۰	۶۶/۱۳	۲۵/۶۸		با مشکلات زیادی رو به رو شده‌ام (سؤال ۳۴)
۰/۷۳۵	۰/۲۸۹	۷۰/۹۴	۲۲/۲۵		

جدول ۶- مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف سوالات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به آینده

مقادیر شاخص‌ها در صورت حذف سوال					گویه‌ها
	آلفای کرونباخ	میانگین مقیاس	واریانس مقیاس	همبستگی کلی	
۸۱۳	۰/۲۹۰	۸۷/۴۰	۲۱/۵۸		دوست دارم در مورد چیزهای خوبی که به ذهنم می‌رسد، فکر کنم (سؤال ۶)
۸۱۵	۰/۲۸۳	۸۶/۰۲	۲۰/۹۸		انتظار دارم که کارها از هم اکنون برای چند سالی به خوبی بیش برود (سؤال ۹)
۰/۷۷۲	۰/۶۷۷	۷۱/۹۵	۲۱/۱۱		به آینده خیلی امیدوار نیستم (سؤال ۱۱)
۰/۷۷۶	۰/۶۸۳	۷۶/۳۶	۲۱/۶۹		هیچ چیز خوبی که در زندگی من که به دنبالش بروم وجود ندارد (سؤال ۱۵)
۰/۷۸۶	۰/۵۶۹	۷۶/۰۹	۲۱/۱۴		مشکلات و درگیری‌های فعلی من همیشه به قوت خود باقی خواهد ماند (سؤال ۱۶)
۰/۷۸۱	۰/۶۲۳	۷۵/۵۷	۲۱/۵۰		برای من هیچ دلیل وجود ندارد که آینده‌ی امیدبخشی در انتظار باشد (سؤال ۱۹)
۰/۷۷۹	۰/۶۶۷	۷۷/۰۷	۲۱/۸۴		آینده من آن قدر اسفناک است که نیازی به فکر کردن در مورد آن نیست (سؤال ۲۶)
۰/۷۹۶	۰/۴۸۷	۷۹/۹۹	۲۱/۰۶		اتفاقات کاری خوبی در آینده برایم اتفاق خواهد افتاد (سؤال ۲۸)
۰/۷۸۷	۰/۵۶۲	۷۵/۰۱	۲۱/۲۴		هیچ کاری نیست که در سال‌هایی که در پیش روی دارم به دنبالش بروم (سؤال ۳۲)
۰/۸۳۸	۰/۱۹۱	۸۳/۹۹	۱۹/۰۶		انتظار داشتم در سال‌هایی که گلشت، من نیز با دیگران ارتباط داشتم و خشنود بودم (سؤال ۳۶)

(۱۹). از طرف دیگر، برخلاف مطالعاتی که از نمونه‌های غیربالینی استفاده نموده‌اند، ساختار سه عاملی را می‌توان تایید نمود که با یافته‌های مکیشاش و فیشر که معتقدند الگوی یک عاملی آن‌ها شاید در نتیجه‌ی تفاوت در نحوه‌ی تفکر افراد افسرده و غیر افسرده باشد، ناهمانگ است (۱۹،۲).

یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد که با حذف هر یک از خرده‌مقیاس‌های مربوطه از پرسش نامه، مقدار آلفا کاهش پیدا می‌کند. این کاهش همراه با کاهش میانگین و واریانس پرسش نامه می‌باشد. پس می‌توان نتیجه گرفت که همه‌ی ابعاد، همخوانی نسبتاً مناسبی با هم دارند. جدول ۳ نیز مقدار آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های نگرش نسبت به خود، دنیا و

جدول ۷- مقادیر همبستگی کل مثلث شناختی با خرده‌مقیاس‌ها و خود

خرده‌مقیاس‌ها با یکدیگر

شاخص	خود	دنیا	آینده	آینده
خود	۱	۰/۶۹۷	۰/۷۵۲	۰/۷۵۲
دنیا	۱	۰/۶۹۷	۰/۷۴۴	۰/۷۴۴
آینده	۰/۷۵۲	۰/۷۴۴	۱	۱
کل	۰/۹	۰/۸۹۳	۰/۹۱۹	۰/۹۱۹

مکیشاش و فیشر^۱ در مطالعه‌ی خود فقط یک عامل را به دست آورده‌اند و از این رو نتیجه گرفته‌اند که اعتبار عاملی مدل بک صحیح است اما عبارات اضافی منفی به طور معنی‌داری بیشتر از عبارات مثبت در ساختار عاملی مثلث شناختی وجود دارد

^۱ McIntosh and Fischer

معتقدند هم عناصر مثبت و هم عناصر منفی هر یک مستقل از دیگری هستند و هر دو در سلامت روان سهیم هستند (به نقل از ۲). سایر مطالعات تجربی با توجه به نگرش‌ها، افکار و هیجان‌ها نیز از این فرضیه حمایت می‌کنند که بیانگر صحبت و اهمیت مثلث شناختی است (۲۰، ۲۱).

یافته‌های این پژوهش در عرصه‌ی عملی، می‌تواند اطلاعات مهمی برای جوانان ایرانی و مسئولین وزارت علوم داشته باشد. با توجه به این که دانشجویان در سنی هستند که مهم‌ترین تصمیمات زندگی خود هم چون کار، ادامه تحصیل و ازدواج را اتخاذ می‌نمایند و با توجه به این که داشتن نگرش مثبت و خوشبینانه به خود، دنیا و آینده نقش مهمی در سلامت روان، رضایت‌زناشویی و دلبستگی اینم دارد، می‌توان با آموزش مهارت‌های ارتباطی و تغییر نگرش‌های منفی از بروز نارضایتی‌های زناشویی، شغلی و تحصیلی پیشگیری نمود و به یکی از وظایف مهم دانشگاه‌ها که تربیت شهروندانی با نگرش‌های سالم و منطقی، روابط بین فردی سالم، اینم و پایدار و در نهایت ارتقای کیفیت زندگی است، جامعه‌ی عمل پوشاند. ضمن این که در مراکز مشاوره‌ی دانشجویی نیز یافته‌های پژوهش حاضر کاربردهای فراوانی در حل مشکلات و تعارض‌های درون-برون فردی دانشجویان به دنبال دارد. به علاوه پرسشنامه‌ی مثلث شناختی با سایر ابزارهایی که عناصر شناختی نظریه‌ی بک را می‌سنجد، همبستگی دارد. برای مثال با پرسشنامه‌ی افکار اوتوماتیک^۳ (کندا، هوارد^۴ و هایز^۵) همبستگی -0.53 و با پرسشنامه‌ی افسردگی بک همبستگی -0.71 در جمعیت‌های عادی و 0.73 در نمونه‌های روان‌پزشکی را نشان می‌دهد (به نقل از ۲۱). البته باید به این نکته اشاره کرد که نتایج این تحقیق، محدود به دانشجویان بوده و نمی‌تواند به نمونه‌هایی غیر از دانشجویان تعمیم داده شود.

هم‌چون هر مطالعه‌ی دیگری این مطالعه نیز محدودیت‌هایی داشته است. نخست به دلیل محدودیت منابع مالی و حمایتی لازم این مطالعه تنها در بین دانشجویان انجام شد که تقریباً در دامنه‌ی سنی بین ۱۸ تا ۲۸ سال قرار دارند و نمی‌توانند نماینده‌ی

آینده به ترتیب $0/80$ ، $0/73$ ، $0/81$ به دست آمده است که نشان می‌دهد آلفای کرونباخ خرده‌مقیاس نگرش نسبت به دنیا کمی پایین‌تر از خرده‌مقیاس‌های نگرش به خود و آینده می‌باشد. هم‌چنین جداول ۴، ۵ و ۶ نشان می‌دهند که سوال ۱۷ در خرده‌مقیاس نگرش نست به خود، سوال ۲۳ در خرده‌مقیاس نگرش نست به دنیا و سوال ۳۶ در خرده‌مقیاس نگرش نست به آینده به مقدار بسیار کمی با سایر سوالات آن بعد، ناهمخوانی دارد که در صورت حذف آن مقدار آلفای کرونباخ در هر خرده‌مقیاس، افزایش پیدا می‌کند و یا این که بهتر است تغییراتی در ترجمه‌ی آن و همسو نمودن آن با سایر ابعاد صورت گیرد.

در این مورد، تازه‌ترین بازنگری‌ها روی پرسشنامه‌ی مثلث شناختی در آمریکا نیز نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی عالی (آلفای $0/91$ برای نگرش نسبت به خود، $0/81$ برای نگرش نسبت به دنیا، $0/93$ برای نگرش نسبت به آینده و $0/95$ برای کل مقیاس) را نشان می‌دهد. به علاوه خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی از همبستگی درونی خوبی (خود با دنیا $=0/71$ ، خود با آینده $=0/75$ ، دنیا با آینده $=0/66$) برخوردار است (۲).

پژوهش حاضر نیز همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی را برای خود با دنیا $=0/69$ ، خود با آینده $=0/75$ و دنیا با آینده $=0/74$ به دست آورد (جدول ۷) که بیانگر همبستگی درونی خوب خرده‌مقیاس‌ها با یکدیگر و همسو با نتایج سایر پژوهش‌ها است.

این نتایج از این جهت مهم است که شواهدی برای مدل بک مبنی بر ارتباط نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده ضمن جداسازی هر خرده‌مقیاس به دست می‌دهد. ضمن این که یافته‌ها از لحاظ ساختارهای شناختی به قدر کافی شباهت و همخوانی دارد. بنا بر این، نتایج از توان تعمیم مدل بک در فرهنگ‌های مختلف حمایت می‌کند و اگر تفاوت‌هایی وجود دارد، هم‌چون همپوشی سوال‌های مثبت و منفی مثلث شناختی به روش‌شناسی مربوط است. در این خصوص شوارتز^۱ و گارمونی^۲ در مدل ساختاریشان از وضعیت مثبت و منفی ذهن،

³Automatic Thoughts Questionnaire

⁴Howard

⁵Hays

¹Schwartz

²Garmoni

شناختی را در نمونه‌های غیر بالینی دانشجویان دانشگاه مورد ارزیابی قرار دادند اما هیچ کدام نتوانستند مدل سه عاملی آن را تایید کنند (۱۰، ۱۹). مکینتاش و فیشر^۱ در مطالعه‌ی خود فقط یک عامل را به دست آورده‌اند و از این رو نتیجه گرفته‌اند که اعتبار عاملی مدل بک صحیح است اما عبارات اضافی منفی به طور معنی‌داری بیشتر از عبارات مثبت در ساختار عاملی مثلث شناختی وجود دارد (۱۹).

از طرف دیگر، برخلاف مطالعاتی که از نمونه‌های غیربالینی استفاده نموده‌اند، ساختار سه عاملی را می‌توان تایید نمود که با یافته‌های مکینتاش و فیشر که معتقدند الگوی یک عاملی آن‌ها شاید در نتیجه‌ی تفاوت در نحوه‌ی تفکر افراد افسرده و غیر افسرده باشد، ناهمانگ است (۲، ۱۹).

یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد که با حذف هر یک از خرده مقیاس‌های مربوطه از پرسشنامه، مقدار آلفای کاهش پیدا می‌کند. این کاهش همراه با کاهش میانگین و واریانس پرسشنامه می‌باشد. پس می‌توان نتیجه گرفت که همه‌ی ابعاد، همخوانی نسبتاً مناسبی با هم دارند.

جدول ۳ نیز مقدار آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۸۰ و ۰/۸۱ به دست آمده است که نشان می‌دهد آلفای کرونباخ خرده‌مقیاس نگرش نسبت به دنیا کمی پایین‌تر از خرده‌مقیاس‌های نگرش به خود و آینده می‌باشد.

همچنین جداول ۴، ۵ و ۶ نشان می‌دهند که سوال ۱۷ در خرده‌مقیاس نگرش نست به خود، سوال ۲۳ در خرده‌مقیاس نگرش نسبت به دنیا و سوال ۳۶ در خرده‌مقیاس نگرش نسبت به آینده به مقدار بسیار کمی با سایر سوالات آن بعد، ناهمخوانی دارد که در صورت حذف آن مقدار آلفای کرونباخ در هر خرده‌مقیاس، افزایش پیدا می‌کند و یا این که بهتر است تغییراتی در ترجمه‌ی آن و همسو نمودن آن با سایر ابعاد صورت گیرد. در این مورد، تازه‌ترین بازنگری‌ها روی پرسشنامه‌ی مثلث شناختی در آمریکا نیز نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی ایجاد نمودند (آلفای ۰/۹۱ برای نگرش نسبت به خود،

کل جامعه باشند که پیشنهاد می‌شود در تحقیقات بعدی این پرسشنامه در بین سایر اقشار جامعه که با سطح تحصیلات و در دامنه‌ی سنی متفاوت هستند، همچون کودکان، نوجوانان و بزرگسالان مورد مطالعه قرار گیرند. دوم این که استفاده از نمونه‌ی غیربالینی می‌تواند یک محدودیت به حساب آید. ممکن است پرسشنامه‌ی مثلث شناختی، ویژگی‌های روان‌سنجی متفاوتی را زمانی که برای بیماران روان‌پزشکی در مقایسه با نمونه‌ی غیربالینی از دانشگاه اجرا می‌شود، نشان دهد که پیشنهاد می‌شود روی نمونه‌های بالینی نیز اجرا شود. همچنین پیشنهاد می‌شود که سوالاتی که ناهمخوانی کمتری با سایر سوالات دارند با توجه به شرایط فرهنگی خاص کشورمان مورد بازنگری و تجدید نظر قرار گیرند زیرا نتایج تایید می‌کنند که پرسشنامه‌ی مثلث شناختی نمونه‌ی ایرانی، ابزار معتری است و می‌تواند برای ارزیابی مثلث شناختی نظریه‌ی بک و دیگران که به توصیف نحوه‌ی شروع و دوام افسردگی می‌پردازد، به کار رود.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی پژوهش حاضر، اعتباریابی پرسشنامه‌ی مثلث شناختی (CTI) در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه فردوسی مشهد بود که به منظور تهیه نسخه‌ی فارسی پرسشنامه‌ی مثلث شناختی که ابزار مهمی در ارزیابی یکی از مولفه‌های مهم نظریه‌ی شناختی بک و دیگران در خصوص بروز و تداوم افسردگی، انجام شده است. نتایج نشان داد که این پرسشنامه از پایایی و همسانی خوبی در بین دانشجویان برخوردار است.

جدول ۲ نشان می‌دهد که آلفای کرونباخ کلی پرسشنامه‌ی مثلث شناختی در ارتباط با همه سوالات ۰/۸۵ می‌باشد که نشان می‌دهد کلیه سوالات پرسشنامه از اعتبار خوبی برخوردارند. در این خصوص آخرین بازنگری پرسشنامه‌ی مثلث شناختی در آمریکا هم نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی عالی ۰/۹۵ برای کل این مقیاس است (۱۰). در این خصوص بکهام و دیگران، این پرسشنامه را ساختند و سه خرده‌مقیاس آن را از یکدیگر جدا نمودند اما ساختار آن را به لحاظ تجربی ارزیابی ننمودند (به نقل از ۲). دو مطالعه‌ی دیگر، ساختار مثلث

^۱McIntosh and Fischer

یکی از وظایف مهم دانشگاهها که تربیت شهروندانی با نگرش‌های سالم و منطقی، روابط بین فردی سالم، اینم و پایدار و در نهایت ارتقای کیفیت زندگی است، جامه‌ی عمل پوشاند.

ضمن این که در مراکز مشاوره‌ی دانشجویی نیز یافته‌های پژوهش حاضر کاربردهای فراوانی در حل مشکلات و تعارض‌های درون-برون فردی دانشجویان به دنبال دارد. به علاوه پرسشنامه‌ی مثلث شناختی با سایر ابزارهایی که عناصر شناختی نظریه‌ی بک را می‌سنجد، همبستگی دارد.

برای مثال با پرسشنامه‌ی افکار اتوماتیک^۳ (کندا، هوارد^۴ و هایز^۵) همبستگی $0/53 = -0.53$ و با پرسشنامه‌ی افسردگی بک همبستگی $0/71 = 0.71$ در جمعیت‌های عادی و $0/73 = 0.73$ در نمونه‌های روانپزشکی را نشان می‌دهد (به نقل از ۲۱).

البته باید به این نکته اشاره کرد که نتایج این تحقیق، محدود به دانشجویان بوده و نمی‌تواند به نمونه‌هایی غیر از دانشجویان تعیین داده شود.

همچون هر مطالعه‌ی دیگری این مطالعه نیز محدودیت‌هایی داشته است. نخست به دلیل محدودیت منابع مالی و حمایتی لازم این مطالعه تنها در بین دانشجویان انجام شد که تقریباً در دامنه‌ی سنی بین ۱۸ تا ۲۸ سال قرار دارند و نمی‌توانند نماینده‌ی کل جامعه باشند که پیشنهاد می‌شود در تحقیقات بعدی این پرسشنامه در بین سایر اشاره جامعه که با سطح تحصیلات و در دامنه‌ی سنی متفاوت هستند، همچون کودکان، نوجوانان و بزرگسالان مورد مطالعه قرار گیرند. دوم این که استفاده از نمونه‌ی غیربالینی می‌تواند یک محدودیت به حساب آید. ممکن است پرسشنامه‌ی مثلث شناختی، ویژگی‌های روان‌سنگی متفاوتی را زمانی که برای بیماران روانپزشکی در مقایسه با نمونه‌ی غیربالینی از دانشگاه اجرا می‌شود، نشان دهد. که پیشنهاد می‌شود روی نمونه‌های بالینی نیز اجرا شود. هم‌چنین پیشنهاد می‌شود که سوالاتی که ناهمخوانی کمتری با سایر سوالات دارند با توجه به شرایط فرهنگی خاص کشورمان مورد بازنگری و تجدید نظر قرار گیرند زیرا نتایج

$0/81 = 0.81$ برای نگرش نسبت به دنیا، $0/93 = 0.93$ برای نگرش نسبت به آینده و $0/95 = 0.95$ برای کل مقیاس) را نشان می‌دهد. به علاوه خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی از همبستگی درونی خوبی (خود با دنیا $= 0/71 = 0.71$ ، خود با آینده $= 0/75 = 0.75$ ، دنیا با آینده $= 0/66 = 0.66$) برخوردار است (۲). پژوهش حاضر نیز همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی را برای خود با دنیا $= 0/69 = 0.69$ خود با آینده $= 0/75 = 0.75$ و دنیا با آینده $= 0/74 = 0.74$ به دست آورد (جدول ۷) که بیانگر همبستگی درونی خوب خرده‌مقیاس‌ها با یکدیگر و همسو با نتایج سایر پژوهش‌ها است.

این نتایج از این جهت مهم است که شواهدی برای مدل بک مبنی بر ارتباط نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده ضمن جداسازی هر خرده‌مقیاس به دست می‌دهد. ضمن این که یافته‌ها از لحاظ ساختارهای شناختی به قدر کافی شباهت و همخوانی دارد. بنا بر این، نتایج از توان تعمیم مدل بک در فرهنگ‌های مختلف حمایت می‌کند و اگر تفاوت‌هایی وجود دارد، همچون همپوشی سوالهای مثبت و منفی مثلث شناختی به روش شناسی مربوط است.

در این خصوص شوارتز^۱ و گارمونی^۲ در مدل ساختاریشان از وضعیت مثبت و منفی ذهن، معتقدند هم عناصر مثبت و هم عناصر منفی هر یک مستقل از دیگری هستند و هر دو در سلامت روان سهیم هستند (به نقل از ۲). سایر مطالعات تجربی با توجه به نگرش‌ها، افکار و هیجان‌ها نیز از این فرضیه حمایت می‌کند که بیانگر صحت و اهمیت مثلث شناختی است (۲، ۲۰). یافته‌های این پژوهش در عرصه‌ی عملی، می‌تواند اطلاعات مهمی برای جوانان ایرانی و مسئولین وزارت علوم داشته باشد. با توجه به این که دانشجویان در سنی هستند که مهم‌ترین تصمیمات زندگی خود همچون کار، ادامه تحصیل و ازدواج را اتخاذ می‌نمایند و با توجه به این که داشتن نگرش مثبت و خوش‌بینانه به خود، دنیا و آینده نقش مهمی در سلامت روان، رضایت‌زنشویی و دلبستگی اینم دارد، می‌توان با آموزش رضایت‌زنشویی و دلبستگی اینم دارد، می‌توان با آموزش مهارت‌های ارتباطی و تغییر نگرش‌های منفی از بروز نارضایتی‌های زنشویی، شغلی و تحصیلی پیشگیری نمود و به

³Automatic Thoughts Questionnaire

⁴Howard

⁵Hays

¹Schwartz
²Garmoni

تایید می‌کنند که پرسشنامه‌ی مثلث شناختی نمونه‌ی ایرانی، ابزار معبری است و می‌تواند برای ارزیابی مثلث شناختی نظریه‌ی بک و دیگران که به توصیف نحوه‌ی شروع و دوام افسردگی می‌پردازد، به کار رود.

References

1. Ustun TB, Ayuso-Mateos JL, Chatterji S, Mathers C, Murray CJ. Global burden of depressive disorders in the year 2000. *Br J Psychiatry* 2004; 184(4): 386-92.
2. Possel P. Cognitive triad inventory (CTI): Psychometric properties and factor structure of the German translation. *J Behav Ther Exp Psychiatry* 2009; 40(2): 240-7.
3. Beck AT, Rush J, Shaw BF. Cognitive therapy of depression. 1st ed. New York: Guilford; 1979: 100-425.
4. Greening L, Stoppelbein L, Dhossche D, Martin W. Psychometric evaluation of a measure of Beck's negative cognitive triad for youth: Applications for African-American and Caucasian adolescents. *Depress Anxiety* 2005; 21 (4): 161–169.
5. Kaslow NJ, Stark KD, Printz B, Livingston R, Tsai SL. Cognitive triad inventory for children: Development and relation to depression and anxiety. *J Clin Child Psychol* 1992; 21(4): 339-47.
6. Timbremont B, Braet C. Brief report: A longitudinal investigation of the relation between a negative cognitive triad and depressive symptoms in youth. *J Adolesc* 2006; 29(3): 453-8.
7. Martin MH. The roles of attachment and the cognitive triad in depression. Ph.D. Dissertation. Ohio State: Case Western Reserve University, College of Frances Payne Bolton of nursing, 2001: 1-24.
8. Barnett PA, Gotlib IH. Psychosocial functioning and depression: Distinguishing among antecedents, concomitants, and consequences. *Psychol Bull* 1988; 104(1): 97-126.
9. Greenberg J, Pyszczynski T. Persistent high self-focus after failure and low self-focus after success: The depressive self-focusing style. *J Pers Soc Psychol* 1986; 50(5): 1039-44.
10. Anderson KW, Skidmore JR. Empirical analysis of factor in depressive cognition: The cognitive triad inventory. *J Clin Psychol* 1995; 51(5): 603-9.
11. Ruehlman LS, West SG, Pasahow RJ. Depression and evaluative schemata. *J Pers* 1985; 53(1): 46-92.
12. Willner P. Cognitive functioning in depression: A review of theory and research. *Psychol Med* 1984; 14(4): 807-23.
13. Blackburn IM, Eunson KM. A content analysis of thoughts and emotions elicited from depressed patients during cognitive therapy. *Br J Med Psychol* 1989; 62(1): 23-33.
14. Hoh Sh, McLennan J, Ho R. Depression related cognition: Attributional style and self-referent importance of negative events. *Psychol Rep* 1987; 61(2): 718.
15. Wood E. [Parental bonding, adult romantic attachment, fear of intimacy, and cognitive distortions among child molesters]. Ph.D. Dissertation. Texas: University OF North Texas, College of education, 2007: 1-41.
16. Rholes WS, Riskind JH, Neville B. The relationship of cognitions and hopelessness to depression and anxiety. *Soc Cogn* 1985; 3(1): 36-50.
17. Kimiae SA, Shafiabadi A, Delavar A, Sahebi A. [The comparison of effectiveness of Beck and Tisdale cognitive therapy and Yuga exercise in the treatment major depression]. *Journal of studies in education and psychology* 2005; 7(2): 87-113. (Persian)

18. Wong SS. The relations of cognitive triad, dysfunctional attitudes, automatic thoughts, and irrational beliefs with test anxiety. *J Curr Psychol* 2008; 27(3): 177-91.
19. McIntosh CN, Fischer DG. Beck's cognitive triad: one versus three factors. *Can J Behav Sci* 2000; 32(3): 153-7.
20. Possel P. Dysthymia and major depression: distinct conditions or different stages along a one-dimensional continuum? *J Cogn Psychother* 2003; 17(4): 335-46.
21. Possel P, Seemann S, Hautzinger M. [Evaluation of a German questionnaire to measure positive and negative automatic thoughts]. *Zeitschrift fur Klinische Psychologie und Psychotherapie* 2005; 34(1): 27-34. (German)